

Planul de Management al Datelor de Cercetare (RDMP): Elemente de bază&Resurse

Ioana Trif
Open Science Knowledge Hub
UEFISCDI

Eveniment național de diseminare
București, 27.10.2020

**OPEN SCIENCE
KNOWLEDGE HUB**
by UEFISCDI

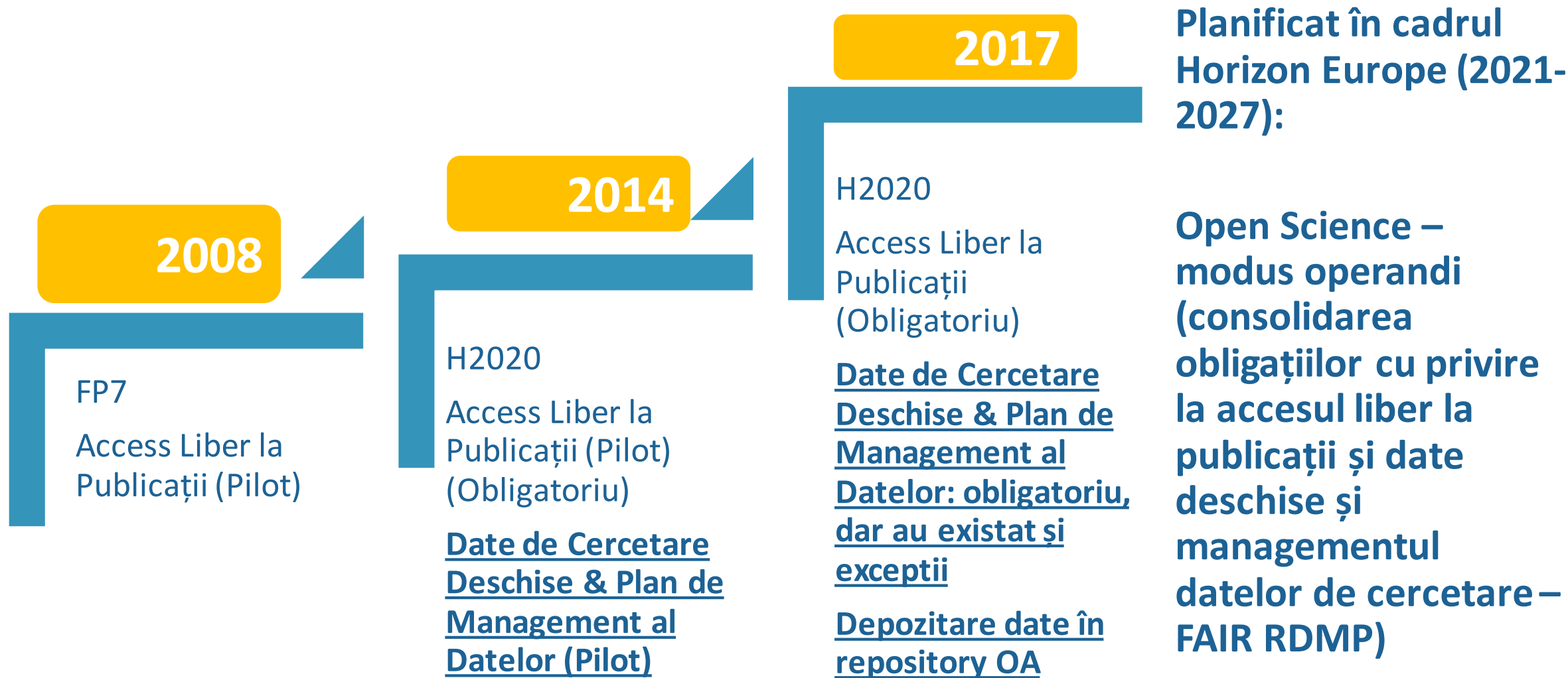
uefiscdi

Contextul european

Politica de acces la infrastructurile de cercetare&servicii

Contextul național

Planul de Management al Datelor de Cercetare

Date de cercetare – Programul Horizon Europe 2021-2027

- ❑ **Open Science (Acces liber și Managementul datelor de cercetare) rol în:**
 - ❑ Evaluarea proiectelor (metodologie)
 - ❑ Contract de finanțare
 - ❑ Raportare proiect
- ❑ **Gestionare responsabilă a datelor de cercetare**
- ❑ **Date de cercetare FAIR**
- ❑ **Elaborare Plan de Management al Datelor de Cercetare**
- ❑ **Arhivare date într-un repository open access; furnizare PID**
- ❑ **Acces liber imediat la date de cercetare (licența deschisă CC BY)**
- ❑ **Pentru unele intervenții, va exista obligația suplimentară de a arhiva datele în repository integrat în EOSC**

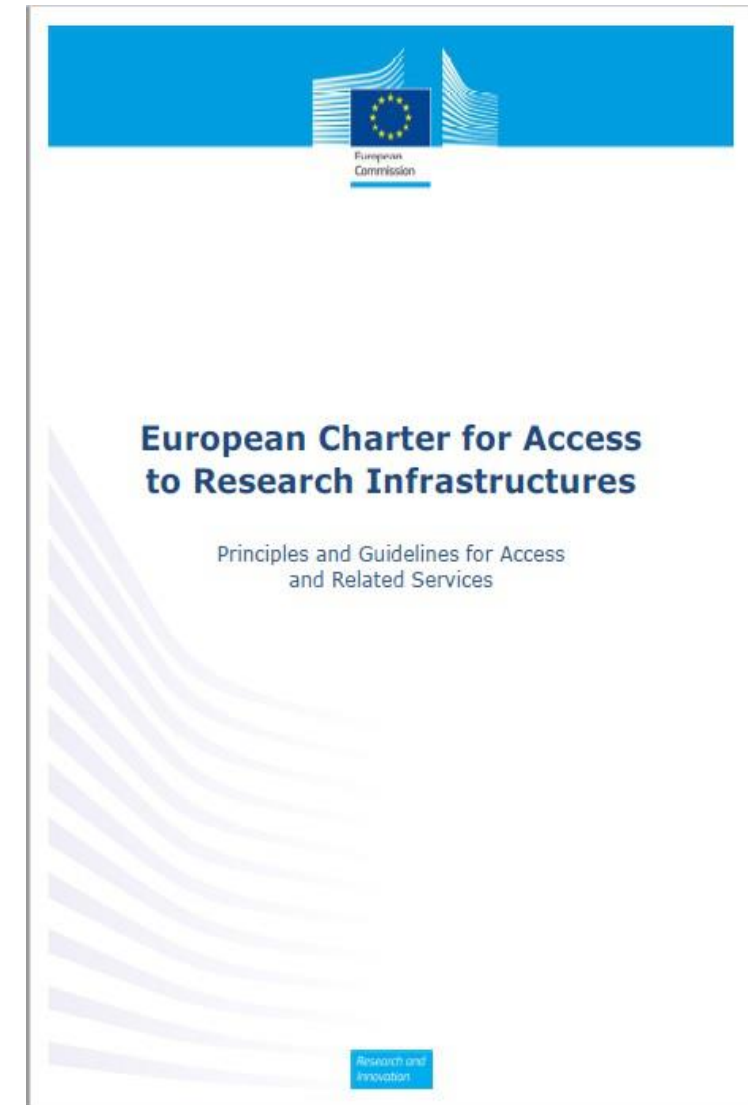

- ❑ UEFISCDI - OpenAIRE National Open Science Desk
- ❑ Facilitare acces și diseminare informații privind „open science”
- ❑ Furnizare sprijin pentru implementarea cerințelor Programului Orizont 2020: managementul datelor de cercetare și acces liber la date
<https://www.openaire.eu/how-to-comply-to-h2020-mandates-for-data>
 - ❑ <https://www.openaire.eu/guides>
 - ❑ <https://www.openaire.eu/rdm-handbook>
 - ❑ <https://www.openaire.eu/support>

Politica de acces la infrastructurile de cercetare&servicii

- ❑ **Transparența politicii de acces**
- ❑ Modalități de acces și condițiile în care se realizează accesul
- ❑ Acces restricționat în anumite condiții (securitate națională, etc.)
- ❑ Procesul și interacțiunea care stau la baza realizării accesului
- ❑ Categoriile de utilizatorii
- ❑ Unitatea de acces
- ❑ Cost acces
- ❑ Măsuri de sprijin care facilitează accesul
- ❑ Educație și formare profesională
- ❑ Cadrul de reglementare a accesului
- ❑ Sănătate, siguranță, securitate și protecția mediului
- ❑ **Politica&Plan de Management al Datelor de Cercetare**
- ❑ Asigurarea calității accesului și monitorizare

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/research_and_innovation/2016_chart_erforaccessto-ris.pdf

Contextul național: OS Tranziția către știința deschisă 2021-2027

OS2. Asigurarea managementului datelor de cercetare

A 2.1 Introducerea cerințelor privind planul de management al datelor începând cu noul ciclu de finanțare pentru proiectele de cercetare finanțate din fonduri publice

A 2.2 Costurile asociate managementului de date sunt costuri eligibile specificate în contractele de finanțare

OS3. Promovarea accesului liber la datele de cercetare

A 3.1 Datele de cercetare trebuie să fie disponibile – aplicarea unei licențe deschise

A 3.2 Datele ar trebui să poată fi ușor de identificat și să fie disponibile pentru utilizare ulterioară – prin utilizarea identificatorilor unici și persistenti

Definiția datelor de cercetare

❖ French National Plan for Open Science, 2018

“Datele de cercetare sunt: înregistrări factuale (cifre, statistici, texte, imagini, sunete, videoclipuri, software etc.) utilizate ca surse primare în cercetare sau generate în timpul procesului de cercetare și care sprijină/ validează rezultatele cercetării”.

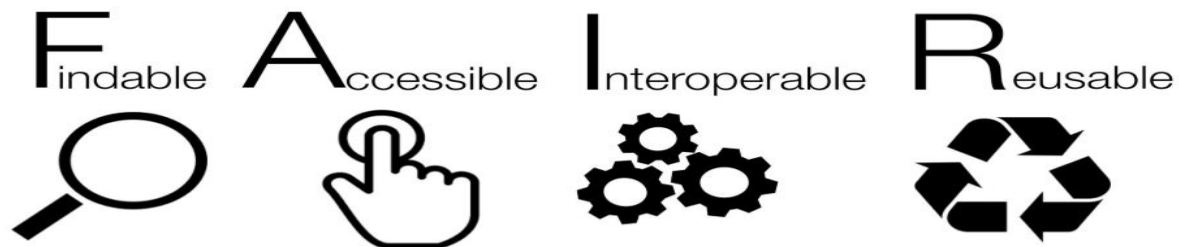

Image CC-BY-SA by SangyaPundir

(Mons, B., et al., The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship, Scientific Data, <http://dx.doi.org/10.1038/sdata.2016.18>)

https://libereurope.eu/wp-content/uploads/2018/07/SO_A4_2018_05-EN_print.pdf

Date de cercetare deschise

□ Datele deschise permit partajarea și reutilizarea datelor de cercetare

- Evită duplicarea costisitoare a activității de cercetare
- Oferă o mai mare transparență în activitatea de cercetare
- Accelerează găsirea soluțiilor la marile provocări societale

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Open_Data_stickers.jpg

□ Pot fi toate datele de cercetare deschise?

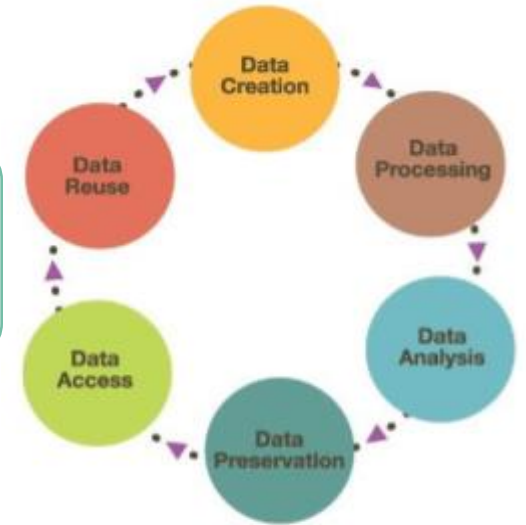
- Anumite categorii probabil nu (date sensibile)

Ce este Planul de Management al Datelor de Cercetare?

Livrabil; Document “viu”/dinamic
Describe ciclul de viață al managementului datelor
de cercetare, inclusiv costurile asociate

<https://biblio.uottawa.ca/en/services/faculty/research-data-management/what-research-data-management>

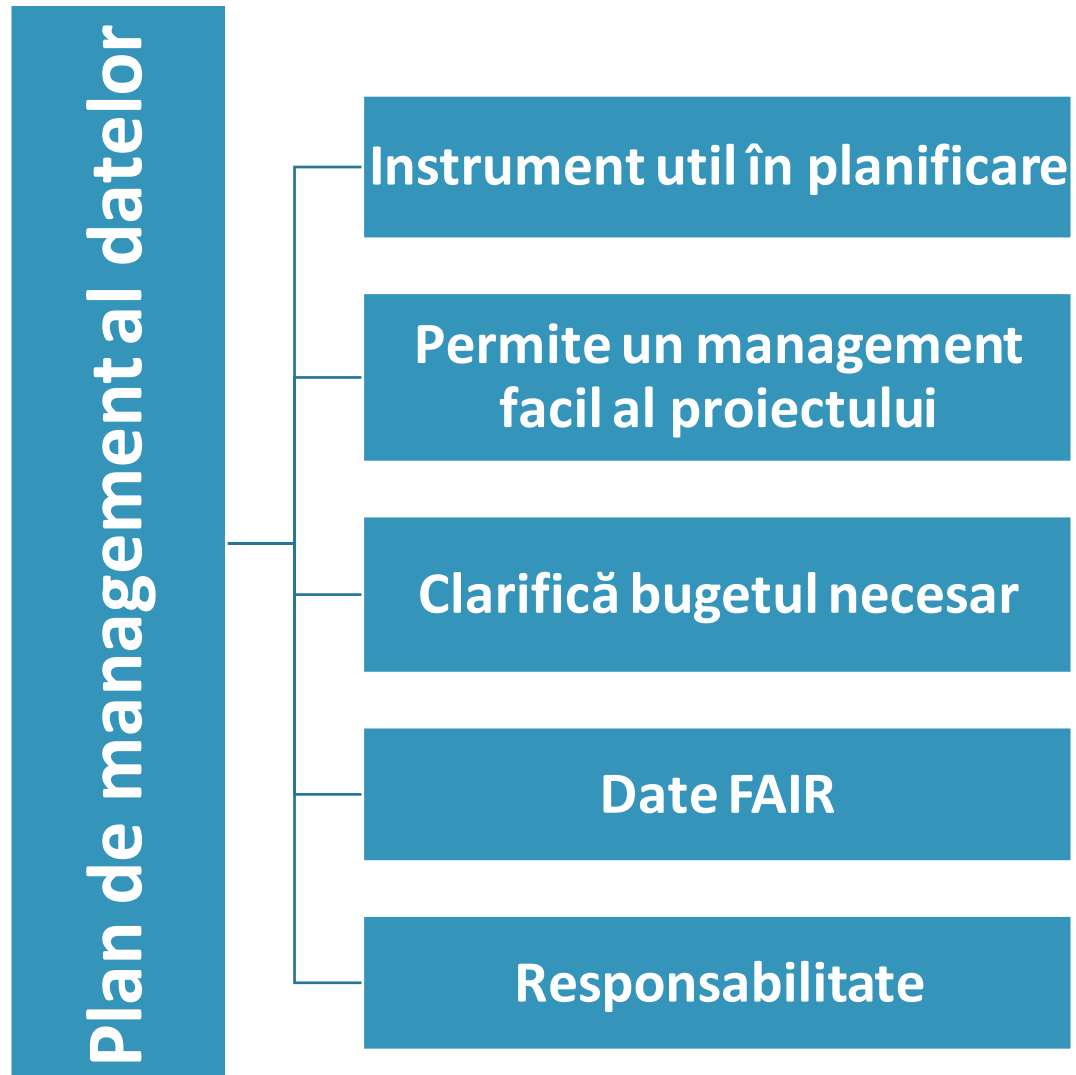

<https://libguides.ntu.edu.sg/rdm/researchdatalifecycle>

- ❑ RDMP (diferențe – format, standarde, etc.)
- ❑ [Horizon 2020 FAIR Data Management Plan \(DMP\) template](#)
- ❑ DMPonline <https://dmponline.dcc.ac.uk/>
- ❑ ARGOS OpenAIRE <https://argos.openaire.eu/home>

Care este valoarea adăugată?

Cine este implicat?

- ❑ Cercetători
- ❑ Organizații care realizează cercetare științifică
- ❑ Organizații care finanțează cercetare științifică
- ❑ Furnizorii de servicii

<https://library.dmu.ac.uk/rdmguide>

Proiectele de cercetare ar trebui să aibă în componență “Administrator de date”

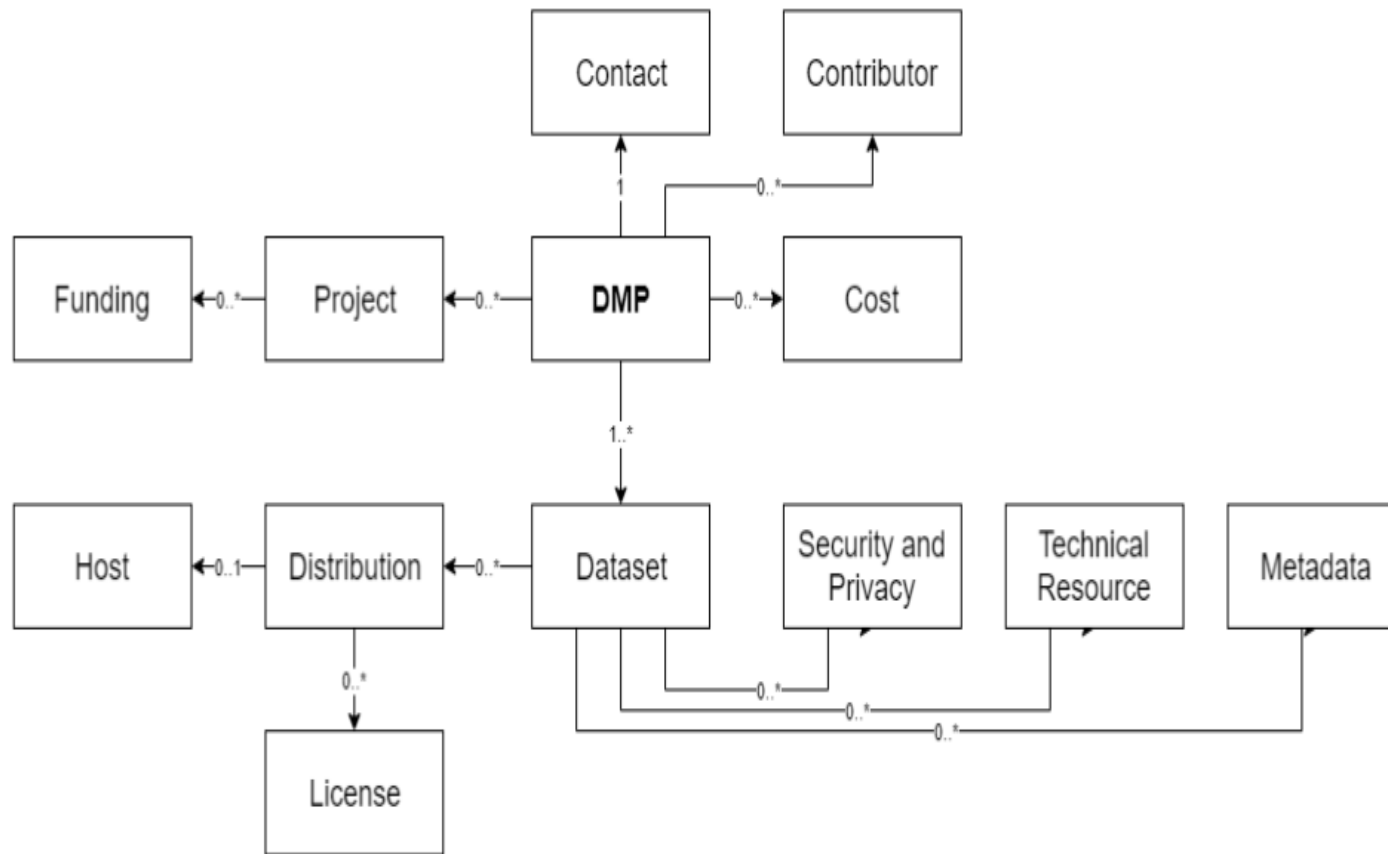
<https://www.scienceeurope.org/>

https://www.scienceeurope.org/media/jezkhnoo/se_rdm_practical_guide_final.pdf

- ❑ Descrierea datelor și colectarea sau (re)utilizarea datelor existente
- ❑ Metodologia de colectare și organizare a datelor și calitatea datelor
- ❑ Arhivarea și crearea unui backup în timpul procesului de cercetare
- ❑ Prevederi legale aplicabile
- ❑ Schimbul de date și păstrarea pe termen lung a datelor
- ❑ Responsabilități managementul datelor în și resursele alocate

RDA DMP Common Standard for Machine - Actionable Data Management Plans

uefiscodi

<https://www.rd-alliance.org/>

Specificațiile tehnice DMP <https://github.com/RDA-DMP-Common/RDA-DMP-Common-Standard/blob/master/docs/diagrams/maDMP-diagram.png>

- ❑ Încărcare Plan de management al datelor de cercetare & date de cercetare într-o arhivă/depoziț de încredere cu acces liber
- ❑ Registrul depozitelor de date:
 - ❑ Registrul depozitelor dedicate datelor de cercetare cu acces liber (1 din RO)

- ❑ OpenDOAR (5 din RO)

- ❑ [OpenAIRE Content Provider Dashboard](#)

Depozitarea datelor de cercetare (2)

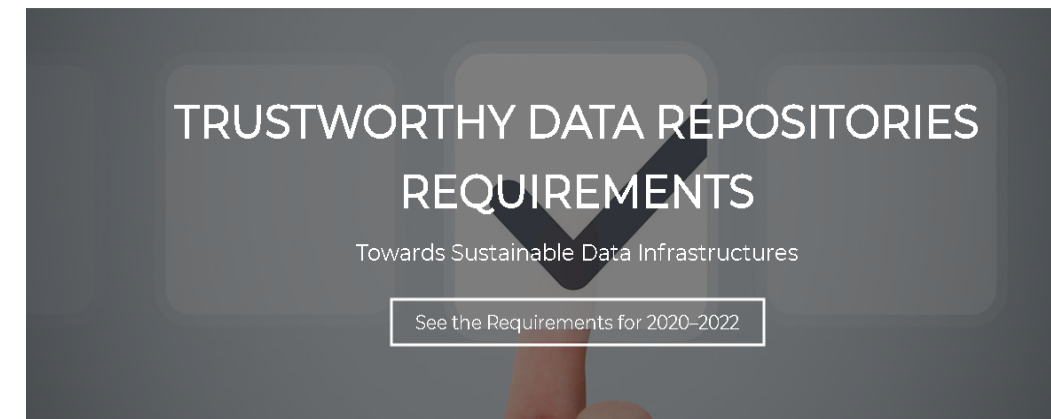
- ❑ Principiile „TRUST”
- ❑ Standard internațional de certificare a depozitelor „CoreTrustSeal” (3 ani)
- ❑ Aliniat „FAIR” și EOSC
- ❑ 16 Cerințe:
 - ❑ Infrastructura organizațională
 - ❑ Managementul datelor de cercetare
 - ❑ Infrastructura tehnică
- ❑ Ghidul de informații - „Implementarea principiilor „TRUST” de către depozitele („repositories”) digitale de încredere. Certificarea depozitelor digitale de încredere „CoreTrustSeal”

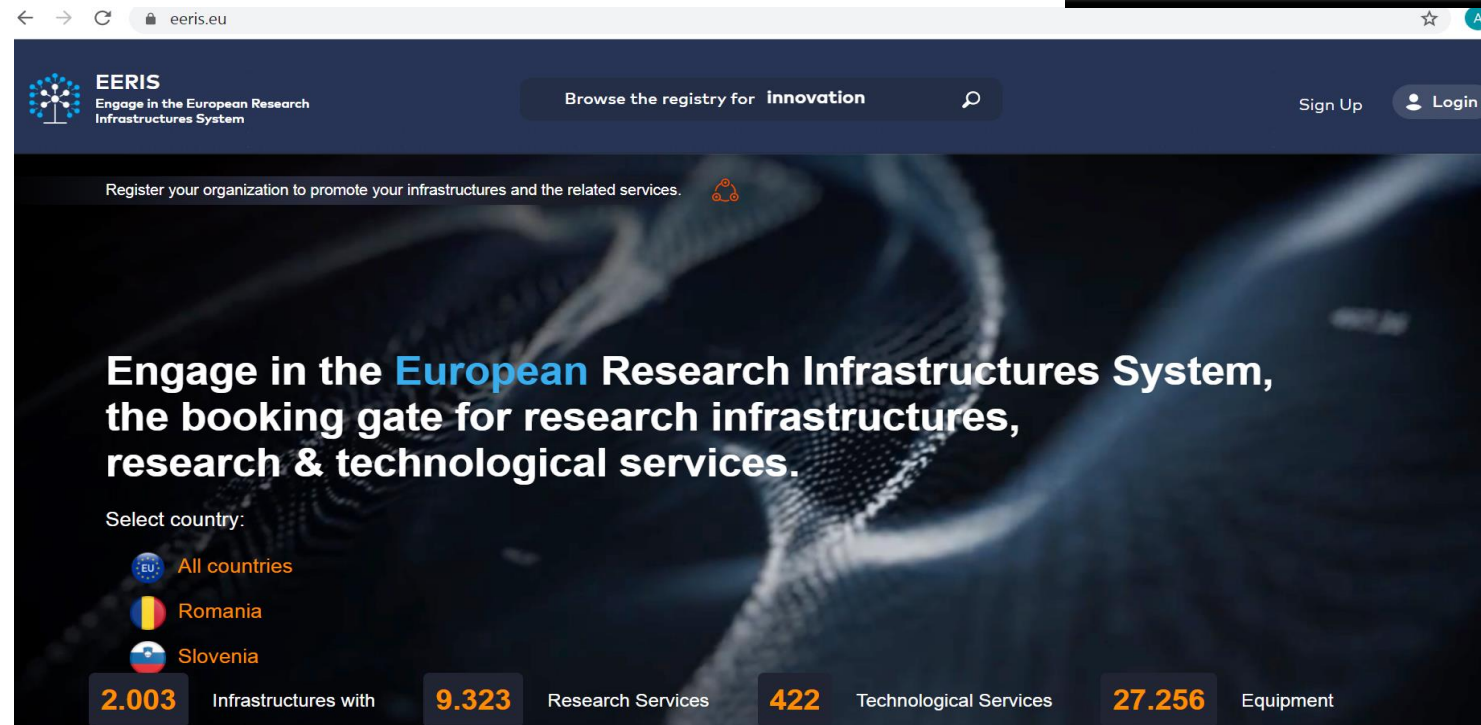
<https://www.coretrustseal.org/>

[Home](#) [About](#) [Certification](#) [Certified Repositories](#) [Apply](#) [Contact](#)

Instrument pentru facilitarea colaborării deschise

Access Policy to Research Infrastructure and Related Services (template, iulie 2020)

Framework for Research Data Management Plan (template, iulie 2020)

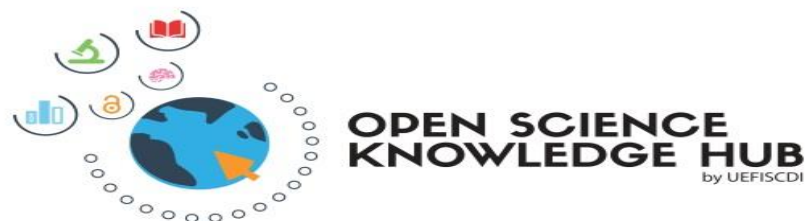

<https://eeris.eu/>

❖ **Blueprint dedicat infrastructurilor de cercetare**

Vă mulțumesc!

<https://uefiscdi.gov.ro/open-science-hub>

@ro_openscience

fb.me/OSHubRO

Open Science Hub RO
facebook.com/groups/OShubRO

open-science@uefiscdi.ro